

Szóbeli kiegészítés a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat
zárószavazáshoz történő KT hozzájáruláshoz

2014.12.15.

Tisztelt Országgyűlés!

Tisztelt Elnök Úr!

Mielőtt tájékoztatnám Önöket a Költségvetési Tanács zárószavazáshoz kapcsolódó Véleményéről, engedjék meg, hogy elmondjam, a Tanács egész évben folyamatosan figyelemmel kísérte a gazdaság, az államháztartás működését, a költségvetési gazdálkodás jelenlegi és a belátható távlatban várható folyamatait és alkotta meg véleményét, tette meg észrevételeit. Reméljük, hogy a Tanács tevékenysége – lehetőségei határai között – hozzájárulhat ahhoz, hogy az Országgyűlés a megfelelő 2014. évi bázison, megvalósítható 2015. évi költségvetési törvény elfogadása előtt álljon.

Előjáróban azt is el szeretném még elmondani, hogy a Tanács szerint a költségvetési tervezés korábbi évekhez képest jóval kedvezőbb szakmai feltételeihez hozzájárultak az eddigi konszolidációs intézkedések eredményei.

Ezzel együtt is a Tanács véleményező feladatát konzervatív szemléletben végezte.

Munkánk zöme a költségvetési törvényjavaslat tervezetének és természetesen a költségvetési törvény évközi módosításainak a véleményezéséhez, valamint a költségvetés végrehajtása helyzetének félévkor történő értékeléséhez kapcsolódik.

Kétségtelen azonban, hogy a munka állomásai közül meghatározó fontosságú – mintegy garanciális, közjogi feltétel – a költségvetési törvényjavaslat zárószavazása előtti KT álláspont kialakítása és közzététele.

Ennek tettünk most hozzájáruló nyilatkozatunkkal eleget, amihez most a Tanács felhatalmazása alapján néhány összefoglaló, illetve kiegészítő megjegyzést fűzök.

Tisztelt Országgyűlés!

A Költségvetési Tanács Alaptörvényből és Stabilitási törvényből fakadó felhatalmazása alapján megvizsgálta, hogy a költségvetési törvényjavaslat zárószavazásra bocsátott változata megfelel-e az államadósság-szabály követelményének.

Megállapította, hogy a GDP arányában kifejezett államadósság csökken.

Ennek alapján Magyarország 2015. évi központi költségvetési egységes törvényjavaslata zárószavazásra bocsátható.

Tisztelt Országgyűlés!

Kérem, engedjék meg, hogy hozzájáruló nyilatkozatunk megadásán túl, fenntartva és indokoltnak tartva a költségvetési törvényjavaslathoz fűzött észrevételeinket is, néhány további, segítő szándékú észrevételt tegyek.

Mindenekelőtt arra hívnám fel a figyelmet, hogy a törvényjavaslat a 2015. évi adósságmutató tekintetében a benyújtott törvényjavaslathoz képest nem tartalmaz változást, vagyis annak jövő év végére tervezett értéke 75,4 százalék. A 2014. december 31-ére várt mutató értéke is változatlan, azaz 76,3 százalék.

Az államadósság-mutatók számítása során mind a hiányt, mind a GDP adatokat a vonatkozó uniós szabályozás ez év szeptember elsejétől hatályos, korábbiakhoz képest változó előírásának megfelelően az un. ESA2010 elszámolási rendszer alapján határozták meg. Az adósság összegeket pedig a Stabilitási törvény szerint mindkét évre azonos – a 2015. évi költségvetési törvényjavaslatban meghatározott – árfolyammal számították.

A törvényjavaslat új makrogazdasági prognózist nem tartalmaz. Ezért a Tanács azt vizsgálta, hogy a törvényjavaslat benyújtása óta ismertté vált gazdasági folyamatok és előrejelzések miként befolyásolták az eredeti kormányzati prognózissal kapcsolatos bizonytalanságokat, kockázatokat.

A Tanács döntése meghozatalakor – ahogyan ezt a törvényjavaslat tervezetének véleményezésénél is tette – az Állami Számvevőszék és a Magyar Nemzeti Bank véleménye mellett figyelembe vette hazai elemző intézetek, így a Századvég és a GKI; nemzetközi

szervezetek, köztük az EU, az IMF és az OECD aktualizált gazdasági prognózisait, valamint más piaci elemzők értékelését.

Mindezekre építve állapíthatta meg, hogy a 2014. évre várható és a 2015. évre tervezett GDP reális gazdasági prognózison alapul. A Stabilitási törvény szerinti államadósság 2014 végére várt és a 2015. december 31-re tervezett mértéke összhangban van mind a gazdasági, mind a 2014. évi várható és 2015-re tervezett költségvetési folyamatokkal.

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak!

A Tanács folyamatosan követte a költségvetési törvényjavaslat országgyűlési tárgyalását. Pozitívnak tartja, hogy az elfogadott 264 pontos összegző módosító javaslat által az előirányzatok több mint 24 százalékát érintő bevételi-kiadási változások a pénzforgalmi hiányt alig érintették.

A Tanács azonban továbbra is fenntartja, hogy egyes bevételi előirányzatok megalapozottsága hiányos, fennmaradtak a költségvetési törvényjavaslat tervezetére októberben jelzett kockázatok.

Különösen így van ez az állami vagyonnal kapcsolatos „egyéb értékesítési és hasznosítási bevételek” esetében. Kockázatot hordoz, hogy a bevételekhez kapcsolt, több fejezetet érintő Beruházási Alap kiadásai – bevételkiesés esetén – évközben nehezen állíthatók meg.

Beruházásoknál ennek – a tapasztalatok szerint – nagy a valószínűsége. Ezért a Tanács változatlanul szükségesnek tartja, hogy a központi költségvetésből új fejlesztések csak olyan ütemben induljanak, amilyen mértékben e címen a bevételek befolyanak.

A pótlólagos kiadások részbeni forrásaként az Országvédelmi Alap – a Tanács költségvetési törvényjavaslat tervezetére adott Véleménye alapján 40 milliárd forintról 60 milliárd forintra megemelt – előirányzatát megfelezték. A 30 milliárd forintos előirányzat az eredetileg tervezetthez képest kisebb kockázatokat tud kezelni.

Ez a módosítások révén reálisabbá vált előirányzatok mellett is veszélyeket hordoz. A Tanács úgy látja, hogy általa a korábbi években támasztott – a konszolidáció során szükséges óvatos gazdálkodásra irányuló – követelmény szülte Országvédelmi Alap betöltött szerepét, ezért célszerűbb lenne egy egységes kockázatkezelési rendszer kialakítása.

Ez a Rendkívüli kormányzati intézkedésekre elkülönített 100 milliárd forint tartalék bevonását jelentené a kockázatkezelésbe, egyben a két tartalék egyesítését, valamint szigorú szabály megalkotását a felhasználásra. A költségvetés végrehajtása során összevonandó tartalék-előirányzat meghatározott százaléka 2015. szeptember 30-ig ne legyen felhasználható, és ezt követően is csak akkor, ha a hiánycél teljesülését a 2015. évi gazdasági és költségvetési folyamatok nem veszélyeztetik.

A Költségvetési Tanács – hozzájáruló döntése előkészítéseként – foglalkozott az állam tulajdonosi szerepvállalásának egyes – például pénzügyi, energetikai – ágazatokban történő kiterjesztésével. Azt javasolja, hogy ezekre olyan tranzakciók révén kerüljön sor, amelyek sem rövid, sem hosszabb távon nem növelik a kormányzati szektor hiányát és adósságát.

Tisztelt Országgyűlés!

A Tanács szükségesnek tartja jelezni annak veszélyét, hogy a GDP vagy az államháztartás hiánya a számítottnál kedvezőtlenebbül alakulhat.

Az egyébként kedvező honi makrogazdasági és államháztartási folyamatok mellett is tompíthatja a növekedési várakozásokat az EU gazdasági teljesítményének csak mérsékelt, a stagnálás, sőt a visszaesés veszélyét sem kizáró alakulása, a deflációs folyamatok kiterjedése, illetve a geopolitikai feszültségek hatásának ki nem zárható begyűrűződése, az olajpiac bizonytalansága, az EU Oroszországgal szembeni szankcióinak hatása.

A Tanács már nem elsősorban a konszolidáció, hanem az említett kihívások kezelése, valamint a gazdasági növekedés tartósságának biztosítása érdekében irányítja rá a figyelmet, hogy a továbbiakban is körültekintő költségvetési gazdálkodás szükséges az államháztartási törvényben megfogalmazottnál feszebb hiánycél biztonságos tartásához és az államadósság-szabály érvényesítéséhez.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket, s a lehetőséget, hogy szólhattam!